

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četr leta 80 kr. — Naročina se pošilja upravnosti v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Bokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo k naročbi.

Z mesecem julijem začne se II. polletje in prosimo torej p. n. naročnike, katerim s tem dnevom poteče naročba na „Slov. Gospodarja“, naj se podvizajo nadalešnjó naročnino doposlati, da se jim ne pretrga ali pa ustavi dopošiljanje lista.

„Slov. Gospodar“ stane do konca leta 1 fl. 60 kr. in do konca septembra pa 80 kr.

Naročnina, nova in zaostala, naj se nam pošlje po poštih nakaznicah, ker so take pošiljatve najbolj ročne.

Upravištvo.

II. Katoliški shod v Gradeu.

Tretji den zborovanja, v četrtek, dne 4. junija bila je ob 7. uri zjutraj sv. meša z blagoslovom v stolni cerkvi. Služili so jo prevzvšeni in premil, knezoškof Graški dr. Jan. Zwerger. Dobro izvežban zbor pel je pri tej sv. meši po pravilih družbe sv. Cecilije tako izvrstno, da je pridobil mnogo novih prijateljev Cecilijanskemu petju.

Odsekovih sej ni bilo tā den, ker se je vse delo že v sredo izvršilo. Ob 11. uri bil je tretji veliki zbor, katerega so se vdeležili štirje škofje, kralj. visokost Don Alfonzo, mnogo deželnih in državnih poslancev, med njimi vel. g. dr. Gregorč in prav obilno ljudstva iz raznih stanov.

Tretje splošnje zborovanje je bilo torej ob 11. uri dopoldne. Bilo je v sobani veliko poslušalcev, knezoškofje iz Grada, Maribora, Ljubljane in Celovca, zatem veliko druge svetne in plemenite gospôde. Tudi je prišla cela vrsta brzjavnih pozdravov. Predsednik društva kat. delalskih pomočnikov, č. g. A. Stradner je nasvetoval najprej želje v pomoč katol. delalcev in potreba je v resnici velika za to, da ne zanemarimo teh delalcev, ki bodo prej ali slej mojstri ter lehko storijo v svojem krugu veliko za dobro katol. ljudstvo, ali najprej je treba, da so sami dobrí kristijani in za to treba je

pripravljati jih — v društvih katol. delalskih pomočnikov.

Prof. dr. Neubauer je zatem poudarjal, da ne stori nihče toliko za uboge, kakor ravno sv. katoliška cerkev — nekaj, kar se razvidi iz raznih in mnogih društev, ki delajo na Štajarskem nič manj, kakor v drugih deželah zaubožce. Kako se naj ohrani srednji stan t. j. ljudje, ki živijo več ali manj na svojih rokah, pri malem lastnem premoženji, ob svojem delu? O tem vprašanji je govoril grof Sylva-Tarouca, in to jako razborito. Kar je liberalizem doslej v tej reči storil, to je prineslo, pravi, le škodo. Podrlo se je dela staro dno, pošteno in zanesljivo in odprlo se je sto vrat ljudém, ki živé iz sleparstva. Da je sedaj po mestih med delalci pa tudi že zunaj pri malih trgovcih in obrtnikih toliko uboštva, nihče ni tega krv, kakor liberalna gospôda in njih postave.

Njemu je pritrjeval usnjari Roth iz Dunaja. Z izgledi je dokazoval, kako da je prišlo po mestih do tega, da ni več pri tako zvanih delalcih zadovoljnosti, akoravno se jim delo ne plačuje preslabo — pri krščanskih mojstrih. V tem pa je težko reči, kje da se začne zapeljivec in kje da so zapeljanci. Nihče že ne ve več, kaj naj terja za blago ali kaj naj plača za delo. To je krivo tudi tistih „strike“, o katerih se bere sedaj velike krati.

Ob 6. uri zvečer je bilo štrto, zadnje splošnje zborovanje. Najprej je govoril drd. Strohridel „o katol. življenji na vseučiliščih“ in človek bi želel, da bi bilo veliko tacih mladeničev na visocih šolah, kakor jeta mladeniči. Zlasti slov. ljudstvo bi jih potrebovalo, kajti z višjih šol dobimo tiste može, ki dobijo javne službe med ljudstvom in če so pravi, katol. možje, koliko lehko storijo dobrega pri ljudéh! Žal, da se učijo na visocih šolah, kakor jih sedaj imamo, mladeniči vsega druga prej, kakor kršč. življenja.

Drž. poslanec baron Morsey in dominikanec P. Feldner sta govorila še potem, da je

treba tudi v javnem življenji, v politiki kršč. načel. Ne bilo bi potem toliko spletkarij, toliko prevare, kakor je je sedaj po vseh državah, po vsem svetu. Oba govornika sta za svoje besede žela obilo pohvale. Na zadnje še je bila beseda o cerkveni umetnosti in njej je hvalo pel izvrstno o. Patrik Ansoleti. V resnici pa se dela v sedanjem času veliko za olepšanje cerkev in in to tudi pri nas Slovencih.

Blizo do 9. ure je trpelo to zborovanje in Nj. ekscelencija knezoškop sekovski so ga sklenili s papeževim blagoslovom in tako smemo reči, da je bil drugi štaj. katol. shod sijajno znamenje za to, da sv. cerkev druži lepo vse stranke, vsa ljudstva, da je ona „sedež miru in sprave“.

Gospodarske stvari.

Nekaj o azurinu.

Sedaj menimo, da ni več vinorejca med nami, ki se ni prepričal, da je škropljenje vino-gradov koristno, ne samo zoper peronosporo, ampak sploh za to, da se nobena uima ne loti s tako silo listja na trtah in ono zato lehko dozori. Tako pa tudi izzori grozdje ter daje bolje, sladko pa tudi močno vino.

Vsled tega ni več vprašanje, ali naj škropimo trsje, ampak s čem ga naj skropimo, da se doseže tem prej in tem večji uspeh, ne z velicimi stroški. Priporoča se za škropljenje bakreni vitrijol, mešan v apnu ali isti zmešan s sodo; oboje je dobro, ali veliko se te zmesi vsede na dnu brente in po cevah, vsled tega se škropilnica zadeluje in treba ji je v eno mer popravljanja.

Bolji je pa v tem oziru azurin. Le ta je moder, zrnast prah, ki diši po scalnici. Ako je na zraku in v luči, tedaj se razprši in v vodi se razpusti celo lehko in po polnem. Voda taka je sinja, podobna barvi na nebu. Samo to, da se popolnem razpusti, je že veliko vredno, potem pa tudi, ker je z njim škropljenje lehko, ročno.

Ako se razstopi v enem hektrolitru ali v 56 pintih vode po 200 g amov azurina, blizu $\frac{1}{4}$ starega funta, napravi se najbolja raztoplina. Na enem hektaru goric razškropi se okoli 6 hl. take zmesi in eno škropljenje ne izda manje, kakor če se škropi dvekrat z bakrenim vitrijolom.

Poleg tega pa še azurin ne razjeda v toliki meri posode in tudi dražje ne hodi škropljenje z njim. Kilo azurina stane 2 gld. Tedaj bi z enim kilometrom človek blizu cel hektar goric lehko do dobra poškropil. Poglavitno pri tem pa je, da je azurin pravi, torej ne kaka ponarejena spaka.

Da pa se dobi le pravi azurin, zato bode skrbeti najprej c. kr. kmetijski družbi, ali od

nje mi na slov. deln ne izvemo ničesar in vsled tega naj se poprimejo te stvari okr. odbori, kar jih imamo v dobrih rokah.

V Knittelfeldu je tovarna za umetno kamninarnstvo in doslej se dobiva tudi azurin v tej tovarni še pravi in po nizki ceni. Naši slov. trgovci bodo tudi radi v tem našim kmetovalcem postregli, če se obrnejo do njih.

Škropljenje trt.

Ker se že precej obče z modro galico škropi, bode mnogim ustrezeno, ako se pove, kako se ta najlepše brez vsacega truda raztopi. Nekateri galico v možnarjih pšejo, drobijo in pospešujejo tako njen raztop, drugi pa jo v vreli vodi topijo. Ni treba ne prvega, ne drugačega truda, ampak galico, kolikor je vzameš na polovnjak ali kako večjo posodo, zvezhi, kakoršno dobiš, v cunjo ali coto, obesi jo v z vodo napolnjeno posodo tako visoko, da bode galica komaj pod površjem vode. Zgornja redka voda galico hitro topi in nasičena voda, raztoplina pa se zbira na dnu. Voda se dve uri naj ne meša in v tem času imaš galico brez vsega truda raztopljen.

Jož. Slekovec.

Sejmovi. Dne 20. junija v Studencih pri Mariboru, v Koraticeh, v Vitanji. Dne 22. junija pri sv. Juriji na juž. žel., v Sevnici, pri sv. Antonu v slov. goricah, v Marenbergu in v Šoštanji. Dne 24. junija pri sv. Juriji prd Tabrom, v Konjicah, v Podsredi, pri sv. Lenartu v slov. goricah, Rušah, v Laškem trgu, v Novi cerkvi, pri sv. Janži na Dr. polji in v Žitalah. Dne 26. junija v Cmureku. Dne 27. junija pri sv. Lovrenci na Dr. polji.

Dopisi.

Iz Gradca. (Zahvala.) Akad. društvo „Triglav“ v Gradeu izraža tem potom svojo najtoplejšo zahvalo vsem ljutomerskim rodoljubom za krasni predragoceni trak naši zastavi po preljubeznjivi gospici Milki Prešernovi poklonjen; ljutomerski čitalnici, osobito njenemu neutrudljivemu predsedniku, blag. g. notarju A. Šlamberger-ju za ves trud in skrb; mil. gospem in dražestnim gospicam za njih požrtvovalnost in ljubeznjiv sprejem; sl. evenskemu tamburaškemu zboru, pod vodstvom blag. g. učitelja Schneiderja, sl. ljutomerskemu pevskemu zboru, pod vodstvom blag. g. nadučitelja Horvata in sl. tamburašem in pevcem akad. društva „Hrvatska“, pod vodstvom g. dr. med Kuharja za prijazno sodelovanje; sploh vsem, ki so pomogli v ta lepi uspeh našega izleta, bodisi s sodelovanjem, bodisi s svojo prisotnostjo. Iskreno se nam je tudi zahvaliti kumici naše zastave, gospoj M. Gršakovi za njen pohod. Na dalje je društvu častna in prijetna naloga izreči ob

jednem najgorkejšo zahvalo č. g. Bohancu za daritev sv. maše v Jeruzalemu; blag g. Miklu in mil. g. soprogi za uzorno prav slovansko pogostitev na Pleševici, istotako blag. gosp. Gomilšaku in mil. g. soprogi in vsem vrlim Ljutomerčanom za izredno gostoljubnost.

Med. Ivan Jenko, Iur. Vinko Strgar,
t. č. predsednik. t. č. tajnik.

Iz Šmarija pri Jelšah. (Hrvatje.) Dne 4. t. m. smo imeli tukaj, akoravno je bil četrtek, nekak ljudski praznik. Prišli so namreč iz druge strani Sotle naši brati Hrvati, svoj bratski narod, nas Slovence obiskat. Da se jim stori vreden sprejem, zbralno nas se je lepo štavilo, da njihov prihod počastimo. Že nekaj let sem smo pogrešali teh priateljskih shodov, kateri so se v prejšnjih letih večkrat vršili. Po sprejemu je bila pri sv. Roku slovesna peta sv. maša, katero so brali neki mlad gosp. duhovnik iz Hrvaškega, stregli so pa pri tem sv. opravilu naši častiti gospodi domači in Sladogorskki kapelani. Orgljali in peli so pa tudi neki Hrvatski učitelji, kar se nam je prav dopadlo. Pomena je torej ta slovesnost vredna že zaradi tega, ker se je z božjim opravilom začela. Po sv. maši je bil skupni obed v goštstvu g. Dragotina Jagodič, ter je bila postrežba prav hvale vredna. Samo to nas je žalilo, da strežno osobje, kakor skoraj bi reknel, navlašč ni hotelo slovensko govoriti. To se bo pa tudi dalo ob enakih prilikah popraviti. Slovencem bi to prav ljubo bilo ter bi gotovo tudi boljši utis naredilo na naše sosedje iz unikraju Sotle. Po obedu so šli v grad Jelše, gledat umetni vrt, kjer se vidi mnogo prekmorske rastline. Med potom tje so obiskali goštstvo gosp. Ivana Žurej, ki je vedno na dobrem glasu zaradi dobre vinske kaplje, ki se tam toči. Na večer je bilo pri veselici videti razven Štajercev in Hrvatov tudi Kranjce in enega Primorca. Slovenci Celjskega mesta so poslali k tej slovesnosti tri odposlance, teh sta bila dva slov. biciklista. Tudi vrlih narodnih gospodičin je bilo iz Št. Jurskega trga. Posebna zahvala se mora izreči tem gospjem posebno zaradi tega, ko nas one redno obiščejo, kadar koli imamo kako domovinsko veselico. Tudi naši brati Hrvati so pripeljali mnogo gospá in gospic. Naši domači in nekaj Celjskih pevcev je zapelo več lepih slovenskih pesmi. Govorili so mnogi Hrvatom na čast in od nasprotne strani pa v zahvalo za lep sprejem in tega želimo v prihodnje še lepše izvršiti.

Iz Šmarija pri Jelšah. (Raznoterosti.) Eden hrvatskih govornikov je na zadnjem shodu vse hvale vredno povdarjal, da oni čutijo in delijo veselje z nami, ter da so voljni v vseh podjetjih, posebno pa o enakih veselicah k nam priti. Zdaj jih pa hočemo takoj za besedo prijeti, videli bomo vendar resno voljo: dne

5. julija vrši se v Šmariji glavno zborovanje podružnice sv. Cirila in Metoda. Začelo se bode predpoldne s slovesnim božjim opravilom, popoldne po večernicah bode pa glavno zborovanje in potem prosta zabava. K temu pa se vabijo ne samo Hrvatje ampak vsi prijatelji slovenske katoliške mladine. — Ljudje pri nas si že zlo deža želijo posebno, ker še pri mnogih nimajo zelja nasajenega. V vinskih goricah se nam nič kaj dobro ne kaže. Ali po Pohorskih vinogradih, kakor sem zvedel, imajo neki polno; no saj jim iz srca privošimo. Da je tam bolj polno, kakor pri nas, to pa pride od tega, ker imajo bolj močen trs, ker bolj močno gnojijo in tudi globokeje kopljejo. Blizu Lemberga je poskusil letošnjo spomlad nek gospod svoj vinograd na laket globoko kopati in trs sedaj tako bujno raste, da se je čuditi. To bo poskusiti, more biti, da se lahko s tem vinogradri zboljšajo. V Šmariji dobijo sedaj nov vodovod, prav potrebno stvar. Za to se mora tržanom vsa hvala izreči. Iztekala bode voda ravno pred Lešnikovo štacuno skoz umeten izdelan železni steber, na katerem bo svetilnica. Sopet ena imenitna olepšava potomcem v spomin njih prednikov.

Od Dev. Marije v Polji. (Pogreb, letina.) Dne 26. maja se je naše veselje v žalost spremenilo; spremili smo mladeniča Franjo Jenček k večnemu počitku. Zgubila je Vevška požarna bramba in poljsko „bralno društvo“ in poljski pevci svojega uda. Ranjci je bil ustavnvi ud „bralnega društva“. Vsa društva spremila so ga k večnemu počitku in mu skazala zadnjo čast. Nosili so ga udje od požarne brambe v „uniformi“, poljski pevci pod vodstvom F. Kaučiča, nadučitelja so mu peli na ranjega domu pesnico: „Nad zvezdami“; v cerkvi so peli: „Blagor mu“; na mirudvoru so mu peli: „Jamica“. „Požarno in bralno društvo“ pa mu ste darovali prekrasne vence s trakovi, pevci so mu pa darovali na mesto venca, prekrasno liro s trakovi. In pravijo da še ne pomnijo tako slovesnega pogreba. Torej naj v miru počiva blagi mladenič! — Letina je pri nas srednja, ozimsko žito je prav redko, krompir in fižol pa prav lepo kaže. Kebrov je pa pri nas brez števila; ta mrčes nam veliko škodo dela. Gospod župan je že razpisal nagrado te zverine, ako jih kdo prinese mernik, dobi za nje 30 kr., pa se malo udeležujejo tega dela, da bi nabirali to zverjad; pravijo, da jih gre preveč v en mernik.

Iz Celjske okolice. (Žalostno pa resnično.) Ali je Celjska okolica resnično že čisto nemška? Oho, bodeš rekel, dragi bralec, kako je to mogoče? No zdelo se Ti bode vsaj tako, ako se potrudis do kleti g. Kukeca pod starim gradom. Krasne prostore najdes tu in tudi dobro kapljico; ali kletarica, ki ti pride nasproti, je trda Nemka, pokličeš oštirja, ta je tudi trdi

Nemec in če ne razumeš nemški, še žeje si ne bodeš mogel pogasiti. Bil sem pred kratkim ondi in dobil vtis, kakor da bi bil prišel kam na Prusko. Oklici za koncert, se vé, da le nemški in tiskani v znani Celjski tiskarni, nemško osobje itd.; skoraj se ne bi bil upal spregovoriti slovenski. Jeli to mogoče, mogoče v go stilni znanega nam narodnjaka g. Kukeca? Da žalostno, pa resnično; upamo in želimo, da se obrne to v kratkem na boljše.

Občan Celjske okolice.

Z Ribnice na Pohorji. (Zlata poroka, tatvina, sejem.) Zaduji den meseca maja sta obhajala uboga pa poštena starca Matija in Terezija Urh, najemnika na Janživruhu, svojo zlató poroko. Č. g. župnik so pri tem v podružni cerkvi sv. Lenarta obilo pričujočih go stov lepo ogovorili ter so pokazali, kako lepa je starost v poštenji. Če je tudi človek ubog, naj je le pošten delavec in zvest božjim zapovedim, ne manjka mu ni pomoči ni tolažbe. Pri gosp. Fuxhoferji je bila potem mala gostija in gostje so poštena starčka precej podarovali. — V noči od 3. do 4. junija je tat vломil v cerkvo sv. Lenarta ter je odnesel iz nabiralnice ves denar, kolikor ga je v njem bilo. Sploh pa je napravil škode blizo 20 goldinarjev. — Na Ribnici je sicer sejem, v pondeljek po Janževem, ali letos je ta dan praznik sv. Petra in Pavla in zato obhaja se sejem potem v torek, dne 30. junija.

Od Velike nedelje. (Steklina.) V Saveh, župnije sv. Tomaža, zbolel je posestniku Francu Poplatnik njegov pes za steklino. Ogrizel pa je necega fanta, kojega sedaj Ormoški zdravnik leči, potem tudi mnogo drugih psov ter večim posestnikom svinje. Le-te morajo sedaj po na ročilu zdravnika zaprte imeti, ker se mora baje v treh mesecih pokazati, bodo li tudi obstekle ali bodo ozdravele. To je hud udarec za te posestnike in je sploh strahu veliko, kaj da še utegne vse priti iz te stekline.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nj. veličanstvo pride prihodnji torek v Reko ter ostane ondi skozi dva dneva. — V drž. zboru so v torek začeli splošnjo razpravo o drž. proračunu. Nekaj bolj živo bode v teh razpravah in mogoče, da se pokaže vlada v svojem pravem lici za liberalno levico ali pa zoper njo. Čudno je to, da hvali dr. Plener, vodja levice, letos na vso silo drž. proračun. Dokler pa je bil pl. Dunajevski minister, grajali so levičarji njegove račune, da je bilo že grdo in vendar je sedanji proračun prav tisti, ki ga je še pl. Dunajevski sestavil. — Dr. Plener predлага sedaj, naj se zniža davek pa samo pri obrtnikih, ki ga ne plačujejo več, kakor 5 gld. 25 kr. Modrejšim poslancem

ta njegov predlog ne ugaja, ker še ni čas za zniževanje, najmanj pa le pri tacih obrtnikih. — Grof Hartenau, prej Bolgarski knez Aleksander Battenberg, biva sedaj v Gradcu in se dela, kakor da bi ne mislil več na Bolgarijo, iz katere so ga s silo potisnili. Mogoče, da mu ni resnica, da še upa priti kedaj nazaj na knežji stol v Sofiji. — Na Koroškem imajo letos volitve v obč. zastope in slov. rodoljubi delajo na to, da do bijo slov. občine va-nje slov. može, ne pa da se šopiri, kakor je doslej po večih občinah, le nemškutarija v obč. zastopih. Bodi jim sreča mila!

— Drž. poslanec V. Pfeifer je vprašal vlado, kaj misli storiti za tiste kranjske posestnike, katerih vinograde je trtna uš vničila. Ni dvoma, da stori vlada v tem oziru nekaj ter odjenja vsaj pri davkih nekoliko. — Konrad pl. Fabris se je odpovedal časti zastopnika v mestnem odboru v Gorici. Lahi so ga volili zoper njegovo voljo, to pa le zato, ker so z njim lehko zmagali zoper slov. volilce. Se ve, da jih sedaj jezi, ker je mož pošten do volje ter ne mara vsiljene časti. — Lahom v Trstu je mrzelo, da so bile doslej v stolni cerkvi slov. pridige in slov. petje. Sedaj so dosegli, da jih bode škofijstvo odpravilo. — Iz Dolenje Tuzle v Bosni se poroča, da je vlada odstavila pravoslavnega nadškofa; očita se mu, da cerkvenih služb ni dajal po zasljuženi, ampak za denar.

— Ogerska vlada je zagrozila, da bode drž. zbor razpustila, ako bi ji z njimi ne bilo mogoče doseči uravnave politične gospiske. — V poljskih listih piše se v novem času precej v duhu nemških liberalcev. Človek že res ne zna, kaj da še čejo Poljaki. Verjeti pa še vendar nočemo, da je že gotova zveza med poljskim in levičarskim klubom. Opeharjenim biti ni veselo in to čaka Poljake iz zvezze z liberalci prej ali slej, gotovo.

Vunanje države. Da je sv. Alojzij v Rimu umrl, je znano in v nedeljo obhaja se sedaj tam posebno veselo 300letnica njegove smrti. Sv. oče Leon XIII. so dovolili posebne odpustke za to. — Italija drži se tudi naprej tripelalijance, to je zvezze z Avstrijo in Nemčijo. Minister knez Rudini trdi, da je take zvezze treba in da ne stane ona Italije nič, še ne vinarja. Tako po ceni pa menimo, da vendar le ni ta zveza. — Francoski vladi dela sedaj sitnobo melinit ali smodnik brez dima. Misli se je doslej, da ga ne zna nihče delati, kakor le Francozje, sedaj se je pa izvedelo, da je nek Turpin to „kunšt“ prodal v Anglijo. Zato imajo sedaj veliko pravdo v Parizu. — V Holandu so bile volitve v drž. zbor enake našim ter ne bode tudi tam gotove večine, ker še pridejo liberalci v nekaj večjem številu v zbor. — Parnell, kedaj vodja Ircev, se je oženil in misli, da je s tem popravil pohujšanje svoje. Ni verjetno. — V nemškem drž. zboru so za-

vrgli načrt postave, ki bi bila odpravila colnino na žito. — Ruski carevič se je vrnil s svojega potovanja in sedaj se bode brž izvedelo, zakaj da ga je bil Japanec mahnil po glavi. Prave resnice pa se ve, da tudi sedaj ne do-bimo. — Bolgari si svojijo nekaj vasi v Rodopskih gorah, to pa na škodo Turčije. Pravi se, da poslednja ne ugovarja, če se ono ljudstvo izreče za Bolgarijo. — V Srbiji je bival te dni Trikupis, prejšnji prvi minister grškega kraljestva. Zastonj mož ni hodil tje, ali pa je kaj dosegel, to je tudi dvomljivo, kajti Grki niso bili nikoli prijazni Srbom. — Turški sultan ni hotel francoski vladi ustreči gledé na rabuko v Betlehemu. Grški mnihi so hoteli s silo pridobiti si pravico do svetišča, ki stoji na kraji, kjer se je Kristus rodil, fran-čiščani pa so jim to zabranili in francoska vlada tirja sedaj, naj grške mnihe kaznjuje sultan, ali on tega, kakor pravimo, še doslej noče, najbrž zato ne, ker so v varstvu ruskega cara. — Iz Afrike se poroča, da francoske ekspedicije niso ljudožrci vkončali, kakor se je doslej govorilo. — Iz Kine se naznanja, da je cesar zaukazal, naj gospose branijo kršč. misijonarje. Ali pa bodo te ubogale? — Izseljevanje judov v Ameriko, v Brazilijo ne gre nič kaj po volji. Ruska vlada jih sicer rada pusti oditi, toda kaj hoče jud tam, kjer ga ne čaka druga, kakor delo!

Za poduk in kratek čas.

Akad. društvo „Triglav“ v Ljutomeru.

Običajno prireja akad. društvo „Triglav“ vsako leto po jeden izlet na domača tla med svoj narod. Zvesto tej lepi navadi zbralo si je letošnje leto vinorodni trg Ljutomer in določila sta se dneva 7. in 8. rožnik v to svrho.

Okoli $\frac{1}{2}$ 6. nre zjutraj zbrali so se „Triglavani“ v vzezi z akad. društvom „Hrvatska“ in jednim zastopnikom poljskega akad. društva „Ognisko“ na južnem kolodvoru. Bilo je vseh skupaj do 50. Zasedli so železniške vozove ter med petjem in udarjanjem hrvatskih tamburašev oddrčali na krasno južno Stirsko. Okoli 11. ure dopoldan dospeli so v Ljutomer. Tu jih je pričakovala na kolodvoru mnogobrojna množica občinstva na čelu ji predsednik čitalnice, gospod notar Šlamberger z vencem dražestnih gospic, ki so vse izletnike okinčale s krasnimi šopki. Po prisrčnem pozdravu zapeli so še vrli ljutomerski pevci izletnikom v pozdrav krasno pesem „U boj“. Po odpeti pesmi zasvira godba in izletniki se podajo za njo z razvito društveno zastavo v prijazni trg Ljutomer. Dosprevši do krasnega slavoloka početkom trga morali so sicer svojo zastavo zopet zaviti, a to ni nič škodovalo veličastnemu uhodu.

Med sipanjem cvetja raz okna iz nežnih ročic dospeli so do s cvetjem in zastavami okrašene čitalnice, kjer jih je pozdravil njen predsednik gospod notar Šlamberger. Za pozdrav in krasen sprejem zahvalil se mu je predsednik „Triglava“, gospod drd. med. Jenko. Na to se je jel sprevod pomikati dalje na slavnostni prostor — vrt gosp. Vaupotiča. Tu je pripepla „Triglava“ zastavi gospodična Milka Prešernova krasen rdeč trak z napisom „Ljutomerčani — Triglavanom“. Ko se je predsednik zahvalil za ta dragoceni dar, posedli so izletniki okoli miz in pričel se je banket.

Pri banketu videli smo zbrane mnogo gospode ljutomerske in okoličanske, ki je počastila izletnike s svojim pohodom. V obče je bil banket jako sijajan in vsestransko izvrsten. Napivalo se je raznim društvom in navzočim odličnjakom. S posebno živahnostjo bila je pozdravljenata napitnica prostemu narodu, stebru vsake človeške družbe.

Po banketu razkropili so se izletniki ogledovaje si prijazen trg.

Ob 7. uri zvečer sešli so se zopet na vrtu gosp. Vaupotiča, kjer so pa že našli na stotine obšinstva, zlasti mnogo iz prostega stanú. Pričel se je koncert, pri katerem so nastopali mešani in možki zbori, čveterovspev, evenski in hrvatski tamburaši. Posamezne točke izvrševalo so se tako dovršeno in precizno, da so se morale skoraj vse ponavljati. Zlasti so izletnike presenetili ljutomerski pevci pod vodstvom gosp. nadučitelja Horvata in evenski tamburaši pod vodstvom gosp. učitelja Schneiderja. Ti so pokazali, česa je vse naš narod zmožen; kajti veliko jih je med njimi iz prostega naroda, a vendar so tako izvrstno peli in udarjali, da jih je bilo veselje poslušati. Čast njim in njih vodjam!

Po koncerti ostali so izletniki še dalje časa skupaj. Mladina je rajala v sobi, starejši pa so se kratkočasili s pogovori in petjem pri kapljici rujnega Ljutomerčana.

(Konec prih.)

Smešnica 25. Ribničan pripelja zelnih glav celi voz vrh visočega hriba. Ravno na vrhu prevrne pa se mu voz in glave letijo na vse strani na vzdol. Mož, ko to vidi, smeje se na vse grlo rekoč: „Sedaj še le verujem, da ima vsaka glava svojo misel, niti dve ne letite v kup.“

Razne stvari.

(V cerkvi sv. Alojzija v Mariboru) je jutri v petek, v soboto in potem v nedeljo ob 5. uri zjutra slovesna sv. meša in slov. pridiga. Popoldne pa ob 6. uri nemška pridiga in sv. blagoslov.

(Letni občni zbor) podružnice sv. Cirila in Metoda v Braslovčah bode dne 21. junija t. l. v prostorih gosp. Ivan Vrankoviča. Vspored: I. Zborovanje: 1. Nagovor načelnika. 2. Slavnostni govor č. g. dekana. 3. Poročilo tajnika in blagajnika. 4. Pobiranje letnine in upisovanje novih udov. 5. Volitev poslanca za glavno skupščino. 6. Razdelitev in prodaja društvenih knjig. II. Veselica in prosta zabava. Začetek zborovanja točno ob 4. uri popoldne. K obilnej udeležbi uljudno vabi Odbor.

(Vabilo.) Letni občni zbor priredi Bralno društvo v Braslovčah 21. junija t. l. ob 3. uri popoldne v bralni sobi. Vspored. Zborovanje: 1. Nagovor predsednika. 2. Slavnostni govor č. g. dekana. 3. Poročilo tajnika in blagajnika. 4. Pobiranje letnine in vprijetje novih udov. 5. Razni nasveti. 6. Volitev novega odbora. K obilnej udeležbi uljudno vabi Odbor.

(Zvonovi.) Zadnjo nedeljo so mil. g. Ig. Orožen, apost. protonotar in stolni dekan v Mariboru, blagoslovili nove zvonove v Kostivnici.

(„Kmetovalec“.) Družba tega imena v Gotovljah v Savinjski dolini ima v nedeljo, dne 28. junija ob 1/4. uri popoludne svoj IV. občni zbor s sledečim vsporedom: 1. Nagovor. 2. Podučljivi govor o kmetijstvu (okuliranje drevesec). 3. Društveno poročilo. 4. Vpisovanje novih udov, oziroma vplačevanje letnine. 5. Splošna vprašanja in odgovori o kmetijstvu in 6. Prosta zabava. Zborovanje kratkočasi domači moški pevski zbor. Vse rodoljube in prijatelje kmetijstva k obilni vdeležbi najvljudneje vabi Odbor.

(Vinoreja.) Na dež. vinorejski šoli v Mariboru uči se v tem tednu, kako se cepi na ameriško trto naša domača, kendar je že ozelenela. Ob enem se razkazuje tudi viničarjem več vrst ameriških trsov, ki rodé sami ter dajo dobro vino.

(V tretje) gre rado, pravi pregovor in v resnici c. kr. dež. nadzornik srednjih šol za Štajarsko in Koroško, dr. J. Zindler je letos že tretjokrat v Mariboru ter nadzoruje c. kr. gimnazijo. Pravijo, da mož šče, v imenu c. kr. dež. šolskega sveta v Gradcu, dlake v slov. paralelkah.

(Preselitev.) Kakor se v „M. P.“ piše iz Gradca, naznanil je g. dr. Fran Jurtela, odvetnik in načelnik okr. zastopa na Ptuj, štajarski odvetniški kamori, da se nastani dne 1. septembra v Šmariji pri Jelšah. Šmarijčanom sicer častitamo za to, toda v Ptujskem okraju bodo izvrstnega rodoljuba pogrešali, izlasti v okr. zastopu.

(Ljudska veselica.) Društvo za olepanje mesta v Mariboru priredi v nedeljo dne 21. junija v ljudskem vrtu veselico v korist društva. Tokrat ne bode torej vse „le nemško“.

(Šaleška železnica) bode neki do jesi gotova ter se začne na njej vožnja neki že dne 21. novembra.

(Petak.) Dobro je sicer, ako ima človek veliko petakov, tudi c. kr. minister za drž. finance misli, da jih je še premalo med ljudmi. Za to zahoteva od drž. bank, naj jih veliko spravijo med ljudi, to se pravi, naj jim mesto drugih večjih denarjev dajo v prvi vrsti petake ali pa srebrne goldinarje.

(Zrelostne izkušnje) Na c. kr. učiteljišči v Mariboru začne se zrelostna izkušnja dne 7. julija, na c. kr. realki dne 22. in na c. kr. gimnaziji dne 23. julija. Na zadnjih dveh pa je letos le pičlo število učencev.

(Železnica.) Pri železnici, ki se dela iz Celja skozi Savinjsko dolino, dobijo delalci zaslužka, aka se oglasijo za to na Polzeli.

(Uradništvo.) Za c. kr. drž. uradnike treba je na leto pri nas 69 milj. goldinarjev. V tem pa še pokojnina ni všteta.

(Celo vas) so prodali na dražbi za 47 gld., ime ji je bilo: Steindörfel v občini Buchers na Českem. Se ve, da ni stalo v tej vasi več hiš, kakor samo dve in ti sta prodala posestnika rada, ker ni nihče v njih več prebival. Hiši so sedaj podrli in z njima je tudi vas Steindörfel preminola.

(Nove zvonove) dobijo pri sv. Duhu na Ostrem vrhu (škofije sekovske). Blagoslavljeni bodo se dne 21. junija. S tem veselim praznikom ob enem (v petek, soboto, nedeljo) bodo se tam obhajala tridnevница, samo za mladino, o priložnosti 300letnice sv. Alojzija. Eden novih zvonov dobi tudi ime tega angeljska svetnika.

(Učiteljstvo.) Na ljudski šoli pri M. Snežni postal je učitelj g. Miha Lesnika, došlej podučitelj pri sv. Florijanu na Boči in lessem pride g. Ivan Rupnik iz sv. Marjete pri Ptuj. V pokoj pa stopita nadučitelja g. Martin Repič pri sv. Miklavži nad Ormožem in g. J. Mayer pri Novi cerkvi.

(Šola.) V Marenbergu se je bil nek Jože Schöber, ki nosi ondi „nemški zvonec“, podpisal za c. kr. davkoplačilca. Vsled te šale bodo pa se možu zagovarjati pred sodnijo.

(Razvanji) pri Mariboru imajo konji kraste in so eno živinče že izročili konjedercu, druga pa držijo v hlevih ter gleda gospôska ostro na to, da se grda bolezen ne raznese v druge vasi.

(Nesreča.) Dne 7. junija je padel v Petrovčah nek mož s kora doli v cerkev ter je s svojo težo poškodoval neko žensko tako, da so jo prevideli s sv. zakramenti, dve drugi pa ste dobili lehke rane.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Fr. Lovrenčič, župnik pri Mali nedelji, stopi v stalni pokoj ter je tamošnja župnija razpisana.

Loterijne številke:

Trst 13. junija 1891	33, 56, 49, 73, 90
Linc "	26, 25, 14, 72, 73

Razpis učiteljskih služeb.

Sledče učiteljske službe so s 1. novembrom 1891 stalno ali začasno oddati.

V šolskem okraju Ljutomerskem, služba podučiteljice na v III. plačilni vrsti stojec tri razredni dekliški ljudski šoli v Ljutomeru.

V šolskem okraju Gornjeradgonskem, podučiteljske službe na v IV. plačilni vrsti stojecih ljudskih šolah pri sv. Duhu dvorazredna, pri Negovi trirazredna in pri sv. Juriju četirirazredna. Za te tri podučiteljske službe se znajo letni osebni dodatki v iznesku od 30 gld. za vsako službo dovoliti, ako se začasno podeli.

Prositelji za te službe naj vložijo svoje obložene prošnje z dokazom avstrijskega državljanstva in popolne zmožnosti nemškega in slovenskega jezika po službenem potu do 25. julija pri dotočnih krajnih šolskih svetih.

V Ljutomeru, dne 10. junija 1891.

Poziv!

Pri zadnji povodnji v soboto 9. t. m. odtrgali so se v Nemški Bistrici podmostki z verigami, šinjami, vrtalko in dvema amerikanskima vintama s kolesom.

Kdor vse te reči ali posamezne najde, dobi primerno plačilo, pred nakupom omenjenih reči pa se svaruje.

Poročila se naj pošiljajo tehnični pisarni g. Emil Teichinger, Hamerlinggasse Nr. 6. II. nadstropje v Gradcu.

Gradec, dne 12. junija 1891.

V najem se da na Anderburgi dober travnik s sladko krmo, ki meri 13 oralov. Več se izvē pri Jožef Čater, posestniku pri Anderburgi Št. Jurij na južni žel.

Hiša v najem!

V sredi trga v Verževi pri veliki cesti je lep zidan hram: 3 velike sobe, 2 kuhinje in kamre, 2 veliki pivnici za 100 polovnjakov, 2 štali in svinjski hlevi, škedenj, huta, na hiši dilano, lep sadovni in kuhinski vrt, vse v dobrem stanu, v najem po nizki ceni na več let dati. Za oštarijaša ali usnjarija bi bil hram posebno priporočljiv, ker je dosti lepih vasi blizu trga.

Vse natančneje se izvē pri posestniku g. Ostrcu v Bunčanah, pošta Sv. Križ pri Ljutomeru.

2-2

Vabilo

2-3

k občnemu zboru Ormoške posojilnice, registrane zadruge z neomejeno zavezo, ki bode v nedeljo, dne 28. junija 1891 ob 3. uri popoludne v čitalnici Ormoški.

Dnevni red:

1. Poročilo predstojnikovo, polaganje končnega računa in bilance za leto 1890;
2. Poročilo nadzorstva o računih in bilanci za leto 1890;
3. Predlog, naj se čisti dobiček izroči združnemu premoženju;
4. Dopolnilna volitev enega nadzornika;
5. Mogoči predlogi.

Drugo vabilo.

Ako ob 3. uri ne bi bilo za sklepanje dosti navzočih udov, se koj s tem vabilom odredi v smislu § 33 zadružnih pravil drugo občno zborovanje na isti den 28. t. m., pa ob peti uri popoludne na istem mestu in z istim dnevnim redom, kakor je spredaj za I. zborovanje odločen.

Ormož, dne 8. junija 1891.

Vek. Krajnc,
blagajnik.

Dr. J. Geršak,
predstojnik.

Na prodajo

se ponuja kmetija v ravnini, v Marenberški fari, blizu Vuhredske postaje. Zemljišča je za vsem 55 oralov, med temi je samega mladega lesa (borovja) nad 23 oralov. Zidani hram in gospodarsko poslopje sta še le pred kratkimi leti bila postavljena in sta v dobrem stanju. Ceni se za 7500 gld. Več pové lastnik

Blaž Tomažič, p. d. Melovnik
pošta Marenberg.

Štajerska deželna Rogaška slatina,

izvirek „Tempelj“ in „Styria“

v posebno močnih steklenicah,

napolnjenih v novič zgrajeni natakalnici, kamor se slatina naravnost izlivá.

Te glavberjevosolne slatine, katera ni samo izbornoe sredstvo proti boleznim organov, ampak tudi jako prijetna hladilna pijača, ~~čas~~ ni zamenjati ~~čas~~ z drugimi kislinami, katere se prodajajo pod imenom: „Rogaške“.

Dobiva se pri slatinskem oskrbništvu na Slatini pri Rogateci, kakor tudi v vseh prodajalnicah mineralnih voda, v specerijskih prodajalnicah in droguerijah, ki so na dobrem glasu.

3-5

Bakreni vitrijol in azurin

najčistejše kakovosti po najnižji ceni pri Ed.
Rauscher, grajske ulice štv. 10 v Mariboru.

Dva zelo pohlevna konja,

10- in 12-letna, dobra dirca, se prodaja po ceni s konjsko opravo in vozom ali brez nju. Gg. duhovniki imajo prednost. Več pové Eduard Rauscher, grajske ulice štv. 10 v Mariboru.

Seeger-jeva barva za lase,

pravo orehovo olje, s katerim se sivi in rudeči lasi temno barvajo, pravo olje iz toričine korenine, s katerim se pospešuje rast lasov in prava esenca iz toričine korenine, sredstvo zoper izpadanje lasov, dobi se le pri Eduardu Rauscher, grajske ulice 10 v Mariboru. 2.5

Na prodaj!

Posestvo pri Št. Jurji na Pesnici z mlinom. Obsega 37 oralov in sicer 7 oralov vino-grada v lepi legi, 13 oralov lesa, 7 oralov njiv, 8 oralov sadnega vrta in 2 orala travnika.

Posestvo na Pesnici 1 uro od Maribora. Ima $1\frac{1}{2}$ orala vinograda, 5 oralov sadnega vrta, 2 orala lesa in 2 orala njiv: skupaj 10 oralov.

Več se izye pri posestniku Jož. Fistravec Maribor, Wielandplatz I. 2.3

Lepo posestvo

na Polenšaku, 5 oralov, zidani hram za 1300 fl. Eno posestvo blizu 3 orale, leseni hram za 700 gld. odda Franc Sorko, trgovec pri sv. Tomažu nad Vel. nedeljo. 2-4

Sredstvo zoper

{ živilsko kugo,
šen pri svinjah,
muhe v hlevih,
vsakovrstni mrčes,
gnjilobo in otrpnjenje lesa,
domačo in zidno gobo,
mokro zidovje,

je edino le izvrstni

Barthel-ov izvirni carbolineum,

ki da lesu 3-4kratno trpežnost in lepo rudečkasto barvo. Pregled brezplačno. 5 kgr. po pošti fl. 1.50,

100 kgr. 16 gld. iz Dunaja.

Stroški malí — korist tisočerna.

• Kakovost nepresežljiva.

**Mihael Barthel in drug,
na Dunaji X., Keplergasse 20.**

(Ustanovljena 1781.)

4-10

• Dopsuje se slovensko. •

Domača ces. kralj. privilegovana avstrijska zavarovalnica

„Donau“ na Dunaji

proti ognju, za življenje, prevožnjo in zrcalno steklo, pri kateri se sem zavaroval še le pred nekaterimi meseci, izplačala mi je točno in popolnoma **povračevalno sveto** za moje pogorelo pohištvo, gospodarsko orodje in poljske pridelke, tako da tej domači ces. kralj. privilegovani zavarovalni družbi „**Donau**“ najtoplejšo zahvalo izrekam.

Radisel, dne 9. junija 1891,

Ivan Likavec,
priča.

††† to je **Ivan Bračko**
po **Ivanu Rečnik**,
podpisovalcu imena in priči.

Pravost podpisov potrjuje:

Občinski urad v Slivnici

Filip Mohorko,
obč. zastopnik.